

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี นั้น ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งผู้วิจัยได้จัดลำดับในการนำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนโดยครอบคลุมลักษณะงานการใช้หลักสูตร ตามกรอบแนวคิดการวิจัยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. งานบริหารและบริการหลักสูตร

1.1 งานเตรียมบุคลากร

1.2 การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร

1.3 การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร

1.3.1 งานเอกสารหลักสูตร

1.3.2 งานสื่อการเรียนการสอน

1.4 การบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน

1.4.1 งานงบประมาณโรงเรียน

1.4.2 การบริหารอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน

1.4.3 งานห้องสมุด

1.4.4 งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

2. งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

- 2.1 การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น
- 2.2 การจัดทำแผนการสอน
- 2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

- 3.1 การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร
- 3.2 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี ผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยใช้กรอบแนวคิดการวิจัยเช่นเดียวกับตอนที่ 2 คือ

1. งานบริหารและบริการหลักสูตร
2. งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ในการนำเสนอข้อมูลทั้ง 3 ตอน จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หากคำร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยายเรียงตามลำดับดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนนำเสนอในตารางที่ 2-3
- ตอนที่ 2 สภาพการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี ประกอบด้วย
- 2.1 ด้านงานบริหารและบริการหลักสูตร นำเสนอในตารางที่ 4-5
 - 2.2 ด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร นำเสนอในตารางที่ 6-7
 - 2.3 ด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร นำเสนอในตารางที่ 8-9
- ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี ประกอบด้วย
- 3.1 ปัญหาด้านงานบริหารและบริการหลักสูตร นำเสนอในตารางที่ 10-11
 - 3.2 ปัญหาด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร นำเสนอในตารางที่ 12-13
 - 3.3 ปัญหาด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร นำเสนอในตารางที่ 14-15

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิสถที่สุดทางการศึกษา การดำรงตำแหน่ง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง และการเข้าร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 186)	
1. เพศ		
- ชาย	99	53.2
- หญิง	87	46.8
2. อายุ		
- 21 - 30 ปี	49	26.3
- 31 - 40 ปี	64	34.4
- 41 - 50 ปี	66	35.5
- ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	7	3.8
3. วุฒิสถที่สุดทางการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	1.6
- ปริญญาตรี	162	87.1
- ปริญญาโท	21	11.3
4. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง		
- ผู้อำนวยการ	10	5.4
- อาจารย์ใหญ่	5	2.7
- ครูใหญ่	2	1.1
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	12	6.4
- ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ	7	3.8
- หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย	19	10.2

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
- หัวหน้าหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ	19	10.2
- หัวหน้าหมวดวิชาวิทยาศาสตร์	18	9.6
- หัวหน้าหมวดวิชาคณิตศาสตร์	19	10.2
- หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา	21	11.2
- หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย	17	9.1
- หัวหน้าหมวดวิชาศิลปะ	17	9.1
- หัวหน้าหมวดวิชาการทำงานและอาชีพ	18	9.6
5. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน		
- 1 - 5 ปี	91	48.9
- 6 - 10 ปี	62	33.3
- 11 - 15 ปี	16	8.6
- ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป	17	9.1
6. การเข้าร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และหรือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)		
- ไม่เคย	62	33.3
- เคย	124	66.7
6.1 จำนวนครั้งที่เคยเข้าร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร โดยเฉลี่ยต่อปี (N=124)		
- 1 - 2 ครั้ง	110	88.7
- 3 - 4 ครั้ง	10	8.1
- ตั้งแต่ 5 ครั้งขึ้นไป	4	3.2

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 186)	
6.2 หน่วยงานที่ดำเนินการจัดประชุม อบรม หรือสัมมนา คือ (N = 124)		
- โรงเรียน	39	31.5
- สหวิทยาเขต	44	35.5
- กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี	45	36.5
- กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี	39	31.5
- หน่วยงานนิเทศก์กรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี	53	42.7
- หน่วยงานนิเทศก์กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6	46	37.1
- สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอุทัยธานี	35	28.2
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี	2	1.6
- กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	15	12.1
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ	11	8.9
- สถาบันราชภัฏ	8	6.5
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	3	2.4

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
(N = 186)		
6.3 เรื่องที่ประชุม อบรม หรือสัมมนา		
ได้แก่ (N = 124)		
- การบริหารงานวิชาการ	59	47.6
- การบริหารงานบุคคล	26	21.0
- การบริหารงานงบประมาณ	23	18.5
- การนิเทศภายในโรงเรียน	65	52.4
- การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	48	38.7
- การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ	38	29.8
- กิจกรรมเสริมหลักสูตร	50	40.3
- การบริหารงานพัสดุ	1	0.8
- การศึกษาตาม พรบ.ใหม่	1	0.8

จากตารางที่ 2 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน เมื่อจำแนกตามเพศแล้ว พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 53.2 และเป็นเพศหญิง 46.8 เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี และ 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.4 และ 26.3 ตามลำดับ

ในด้านวุฒิสูงสุดทางการศึกษา พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 87.1 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 11.3 และ 1.6 ตามลำดับ

ส่วนตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชา สังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 11.2 รองลงมาคือดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ และหัวหน้าหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 10.2 และ 9.6 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ระหว่าง 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมาคือ ระหว่าง 6 - 10 ปี และตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 9.1 ตามลำดับ

สำหรับการเข้าร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมประชุมอบรมหรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 66.7 ไม่เคยเข้าร่วมประชุมอบรมหรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 33.3

เมื่อพิจารณาจำนวนครั้งที่เคยเข้าร่วมประชุม อบรม หรือสัมมนา โดยเฉลี่ยต่อปี ของผู้บริหารโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนา ระหว่าง 1 - 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 88.7 รองลงมา คือ ระหว่าง 3-4 ครั้ง และตั้งแต่ 5 ครั้งขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 8.1 และ 3.2 ตามลำดับ

สำหรับหน่วยงานที่ดำเนินการจัดประชุม อบรมหรือสัมมนา พบว่า ส่วนใหญ่ คือ หน่วยงานนิเทศก์กรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมาคือ หน่วยงานนิเทศก์กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 และกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี คิดเป็นร้อยละ 37.1 และ 36.5 ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณาหัวข้อการประชุม อบรมหรือสัมมนาของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 52.4 รองลงมาคือ การบริหารงานวิชาการ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 47.6 และ 40.3 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิสถิตทางการศึกษา ประสบการณ์ที่ดำรงตำแหน่ง และการเข้าร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

สถานภาพของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	53	25.6
- หญิง	154	74.4
2. อายุ		
- 21-30 ปี	76	36.7
- 31-40 ปี	66	31.9
- 41-50 ปี	63	30.4
- ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	2	1.0
3. วุฒิสถิตทางการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	0.5
- ปริญญาตรี	188	90.8
- ปริญญาโท	18	8.7
4. ประสบการณ์ที่ดำรงตำแหน่งครูผู้สอน		
- 1-5 ปี	80	38.6
- 6-10 ปี	32	15.5
- 11-15 ปี	28	13.5
- ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป	67	32.4
5. การเข้าร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และหรือมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)		
- ไม่เคย	84	40.6
- เคย	123	59.4
5.1 จำนวนครั้งที่เคยเข้าร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร โดยเฉลี่ยต่อปี (n = 123)		
- 1 - 2 ครั้ง	114	92.7
- 3 - 4 ครั้ง	7	5.7

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
- ตั้งแต่ 5 ครั้งขึ้นไป	2	1.6
5.2 หน่วยงานที่ดำเนินงานจัดประชุม อบรมหรือสัมมนา ได้แก่ (n=123)		
- โรงเรียน	72	58.5
- สหวิทยาเขต	63	51.2
- กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี	34	27.6
- กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาจังหวัดอุทัยธานี	36	29.3
- หน่วยงานศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษาจังหวัดอุทัยธานี	44	35.8
- หน่วยงานศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 6	30	24.4
- สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอุทัยธานี	23	18.7
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี	1	0.8
- กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	6	4.9
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ	4	3.3
- สถาบันราชภัฏ	5	4.1
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3	2.4
5.3 เรื่องที่ร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนาได้แก่ (n = 123)		
- การจัดทำแผนการสอน	102	82.9
- การวัดและประเมินผล	64	52.0
- การนิเทศภายในโรงเรียน	33	26.8
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	86	69.9
- การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน	80	65.0
- การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	20	16.3
- การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	12	9.8
- การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	10	8.1

จากตารางที่ 3 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอน เมื่อจำแนกตามเพศแล้ว พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.4 และเป็นเพศชาย 25.6 เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 31-40 ปี และ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.9 และ 30.4 ตามลำดับ

ในด้านวุฒิทางการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 90.8 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโทและระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 8.7 และ 0.5 ตามลำดับ

ส่วนประสบการณ์ที่ดำรงตำแหน่งครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์เป็นครูผู้สอนระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.6 รองลงมาคือตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป และระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.4 และ 15.5 ตามลำดับ

สำหรับการเข้าร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมประชุมอบรมหรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 59.4 ไม่เคยเข้าร่วมประชุมอบรมหรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 40.6

เมื่อพิจารณาจำนวนครั้งที่เคยเข้าร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนา โดยเฉลี่ยต่อปีของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนา ระหว่าง 1-2 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 92.7 รองลงมาคือระหว่าง 3-4 ครั้ง และตั้งแต่ 5 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 5.7 และ 1.6 ตามลำดับ

สำหรับหน่วยงานที่ดำเนินการจัดประชุม อบรมหรือสัมมนา พบว่า ส่วนใหญ่คือโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 58.5 รองลงมาคือสภวิทยาเขตและหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษาจังหวัดอุทัยธานี คิดเป็นร้อยละ 51.2 และ 35.8 ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณาหัวข้อการประชุม อบรมหรือสัมมนาของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการจัดทำแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 82.9 รองลงมาคือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 69.9 และ 65.0 ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สภาพการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี

2.1 ด้านงานบริหารและบริการหลักสูตร

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านงานบริหารและบริการหลักสูตร

งานบริหารและบริการหลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
1. การเตรียมบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตร		
- ไม่มีการเตรียม	18	9.7
- มีการเตรียม	168	90.3
ลักษณะการเตรียมคือ (N=168)		
- ประชุมทำแผนและแนวปฏิบัติเพื่อชี้แจงแก่ครูผู้สอน	113	67.3
- สสำรวจและประเมินความพร้อมก่อนการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียน	56	33.3
- จัดส่งครูผู้สอนเข้าร่วมประชุมอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน	109	64.9
- จัดบริการเอกสาร คู่มือหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ให้ครูผู้สอนได้ศึกษาเพิ่มเติม	104	61.9
- เชิญวิทยากรให้ความรู้แก่ครูผู้สอน	59	35.1
- ส่งเสริมให้ครูผู้สอนลาศึกษาต่อ	56	33.3
- ติดตามงานด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียน	45	26.8
2. การกำหนดหลักเกณฑ์จัดครูเข้าสอน		
- ไม่กำหนด	3	1.6
- ได้กำหนด	183	98.4
หลักเกณฑ์จัดครูเข้าสอนที่กำหนดได้แก่ (N = 183)		
- จัดตามความเห็นชอบของผู้บริหาร	22	12.0
- จัดตามวุฒิ และวิชาเอก-โท	151	82.5
- จัดตามความสมัครใจและความสนใจของครู	58	31.7
- จัดตามความเหมาะสมและความจำเป็นของโรงเรียน	141	77.0
- จัดโดยคำนึงถึงงานพิเศษที่โรงเรียนมอบหมาย	61	33.3

ตารางที่ 4 (ต่อ)

งานบริหารและบริการหลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร		
3. การจัดหาเอกสารหลักสูตร		
- ไม่ได้จัดหา	8	4.3
- ได้จัดหา	178	95.7
เอกสารหลักสูตรที่ได้จัดหาได้แก่ (N = 178)		
- คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษา	144	80.9
- คู่มือการวัดและประเมินผล	110	61.8
- คู่มือครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ	150	84.3
- หนังสือแบบเรียน	160	89.9
- เอกสารประกอบการสอน	115	64.6
4. การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอน		
ดำเนินการโดย (N = 186)		
- จัดประชุม อบรมและชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญ	119	64.0
- จัดหาสื่อการเรียนการสอนและวัสดุประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ	113	71.5
- เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และสาธิตการใช้สื่อ	65	34.9
- จัดให้ครูได้เยี่ยมชมและศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ	84	45.2
- จัดให้มีการประกวดสื่อการเรียนการสอนทุกปี	44	23.7
- ติดตามผลการใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอนอย่างสม่ำเสมอ	53	28.5
- จัดหางบประมาณและแรงงานสนับสนุนการผลิตสื่อ	1	0.5
5. การจัดบริการสื่อการเรียนการสอน		
- ไม่มีการจัดให้	27	14.5
- มีการจัดให้	159	85.5
บริการที่จัดให้ได้แก่ (N = 159)		
- มีศูนย์และห้องบริการสื่อการเรียนการสอนโดยเฉพาะ	82	51.6
- จัดทำคู่มือ เอกสารแนะนำการใช้สื่อการเรียนการสอน	79	46.7
- จัดทำทะเบียนและบัญชีสื่อ	65	40.9
- จัดให้มีการแนะนำสื่อและสาธิตการใช้สื่อ	27	17.0
- จัดครูช่วยตรวจสอบและซ่อมแซมสื่อเมื่อสิ้นภาคเรียน	41	25.8

ตารางที่ 4 (ต่อ)

งานบริหารและบริการหลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
- จัดมุมสื่อหรือเก็บสื่อการเรียนการสอนในห้องเรียน	82	51.6
การบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน		
6. ในการจัดสรรงบประมาณโรงเรียน ลักษณะที่ดำเนินการได้แก่ (N = 186)		
- มีหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ เช่น ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ	140	75.3
- จัดทำในรูปคณะกรรมการหรือคณะทำงาน	83	44.6
- จัดสรรตามสภาพปัญหาและความจำเป็นก่อนหลัง	93	50.0
- จัดสรรตามเกณฑ์มาตรฐานที่กรมสามัญศึกษาได้กำหนดไว้	48	25.8
- ฝ่ายธุรการจัดสรรงบประมาณ	1	0.5
- จัดหากองค์กรเอกชน เช่น ส.ส. เป็นต้น	1	0.5
7. บุคคลที่มีส่วนร่วมงานการพิจารณาจัดสรรงบประมาณโรงเรียนได้แก่ (N = 186)		
- ผู้บริหาร	169	90.9
- ผู้ช่วยผู้บริหาร	158	84.9
- หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้าหมวดวิชา	166	89.2
- ครูผู้สอน	63	33.9
- ผู้ปกครองนักเรียน	4	2.2
- ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น	4	2.2
- นักวิชาการการศึกษา	2	1.1
8. การบริการและสนับสนุนห้องเรียนเพื่อให้เอื้อต่อการใช้หลักสูตร		
- ไม่ได้ดำเนินการ	17	9.1
- ได้ดำเนินการ	169	90.9
วิธีดำเนินการได้แก่ (N = 169)		
- จัดห้องเรียน ห้องพิเศษโดยเฉพาะ	134	79.3
- บริการวัสดุอุปกรณ์ในการตกแต่งห้องเรียน	110	65.1
- ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดมุมต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน	125	74.4
9. การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้ห้องสมุดลักษณะที่ดำเนินการได้แก่(N=186)		
- จัดอาคารสถานที่ เช่น มีห้องสมุดให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าโดยเฉพาะ	160	86.0
- จัดระบบบริหารและบริการห้องสมุดให้ได้มาตรฐาน	90	48.4

ตารางที่ 4 (ต่อ)

งานบริหารและบริการหลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
- นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในห้องสมุด	54	29.0
- เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปใช้บริการห้องสมุดอย่างเต็มที่	76	40.9
- จัดหาหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยและเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า	130	69.9
- นำบุคลากรไปศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีผลงานด้านการจัดกิจกรรมห้องสมุดดีเด่น	56	30.1
- สนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดอย่างเพียงพอ	100	53.8
- นำบุคลากรภายนอกมาช่วยปรับปรุงงานห้องสมุด เช่น การศึกษา นอกโรงเรียน	1	0.5
10. การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการแนะแนวในโรงเรียน (N = 186)		
- จัดทำแผนปฏิบัติการแนะแนวที่สอดคล้องกับความต้องการเรียนรู้ ของนักเรียนและชุมชน	93	50.0
- แต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวในโรงเรียน	123	66.1
- สร้างทีมงานโดยการนำครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานแนะแนว	57	30.6
- จัดประชุม อบรมและสัมมนาครูแนะแนว	82	44.1
- จัดเอกสาร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากรที่เหมาะสมทันสมัยและเพียงพอ	56	30.1
- ใช้งบประมาณสนับสนุนตามความต้องการจำเป็น	74	39.8
- จัดศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพของโรงเรียนโดยเฉพาะ	50	26.9
- ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อพัฒนางาน แนะแนว	25	13.4
- ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างต่อเนื่อง	93	50.0

จากตารางที่ 4 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับงานบริหารและบริการหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

ด้านงานเตรียมบุคลากร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 90.3 และไม่มีการเตรียมบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 9.7 โดยผู้บริหารส่วนใหญ่จัดประชุมทำแผนและแนวปฏิบัติ เพื่อชี้แจงแก่ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 67.3 รองลงมาคือ จัดส่งครูผู้สอนเข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนา และศึกษาดูงาน และจัดบริการเอกสาร คู่มือหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ให้ครูผู้สอนได้ศึกษาเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 64.9 และ 61.9 ตามลำดับ

ด้านการจัดครูเข้าสอน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดครูเข้าสอน คิดเป็นร้อยละ 98.4 และไม่กำหนดหลักเกณฑ์การจัดครูเข้าสอน คิดเป็นร้อยละ 1.6 โดยผู้บริหารส่วนใหญ่จัดตามวุฒิ และวิชาเอก-โท คิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมาคือจัดตามความเหมาะสมและความจำเป็นของโรงเรียน และจัดโดยคำนึงถึงงานพิเศษที่โรงเรียนมอบหมาย คิดเป็นร้อยละ 77.0 และ 33.3 ตามลำดับ

ด้านการบริหารและบริการวัสดุหลักสูตรการจัดหาเอกสารหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้จัดหาเอกสารหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 95.7 และไม่ได้จัดหาเอกสารหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 4.3 โดยผู้บริหารส่วนใหญ่ได้จัดหาหนังสือแบบเรียน คิดเป็นร้อยละ 89.9 รองลงมาคือ จัดทำคู่มือครูผู้สอน ในรายวิชาต่าง ๆ และคู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 84.3 และ 80.9 ตามลำดับ

สำหรับการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่จัดหาสื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 71.5 รองลงมาคือ จัดประชุม อบรม และชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญ และจัดให้ครูได้เยี่ยมชมและศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ คิดเป็นร้อยละ 64.0 และ 45.2 ตามลำดับ

ส่วนการจัดบริการสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีการจัดให้บริการสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 85.5 และไม่มีการจัดให้บริการสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 14.5 โดยผู้บริหารส่วนใหญ่จัดให้มีศูนย์และห้องบริการสื่อการเรียนการสอนโดยเฉพาะ และจัดมุมสื่อหรือเก็บสื่อการเรียนการสอนในห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 51.6 รองลงมาคือ จัดทำคู่มือ เอกสารแนะนำการใช้สื่อการเรียนการสอน และจัดทำทะเบียนและบัญชีสื่อ คิดเป็นร้อยละ 49.7 และ 40.9 ตามลำดับ

ด้านการบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน ในการจัดสรรงบประมาณโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ เช่น ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 75.3 รองลงมาคือ จัดสรรตามสภาพปัญหาและความจำเป็นก่อนหลัง และจัดทำในรูปคณะกรรมการหรือคณะทำงาน คิดเป็นร้อยละ 50.0 และ 44.6 ตามลำดับ

สำหรับบุคคลที่มีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณโรงเรียน พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 90.9 รองลงมาคือ ให้หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้าหมวดวิชา และให้ผู้ช่วยผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 89.2 และ 84.9 ตามลำดับ

การบริหารอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้ดำเนินการบริการและสนับสนุนห้องเรียน เพื่อให้เอื้อต่อการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 90.9 และไม่ได้ดำเนินการบริการและสนับสนุนห้องเรียน เพื่อให้เอื้อต่อการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 9.1 โดยผู้บริหารส่วนใหญ่ได้ดำเนินการจัดห้องเรียน ห้องพิเศษโดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 79.3 รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดมุมต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน และบริการวัสดุอุปกรณ์ในการตกแต่งห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 74.0 และ 65.1 ตามลำดับ

ในการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้ห้องสมุด พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้จัดอาคารสถานที่ เช่น มีห้องสมุดให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าโดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 86.0 รองลงมาคือ จัดหาหนังสือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยและเหมาะสมต่อการศึกษา ค้นคว้า และสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดอย่างเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 69.9 และ 53.8 ตามลำดับ

ส่วนการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการแนะแนวในโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่แต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.1 รองลงมาคือ จัดทำแผนปฏิบัติการแนะแนวที่สอดคล้องกับความต้องการเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชน การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างต่อเนื่อง และจัดประชุมอบรมและสัมมนาครูแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 50.0 และ 44.1 ตามลำดับ

สถาบันส่งเสริมบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนจำแนกตามการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านงานบริหารและบริการหลักสูตร

งานบริหารและบริการหลักสูตรของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
1. การมีส่วนร่วมในการเตรียมบุคลากร		
- ไม่มีส่วนร่วม	140	67.6
- มีส่วนร่วม	67	32.4
วิธีการมีส่วนร่วมได้แก่ (n = 67)		
- ร่วมเป็นคณะกรรมการเตรียมบุคลากรของโรงเรียน	20	29.9
- ร่วมประชุมอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร	42	62.7
- ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารโรงเรียน	15	22.4
- ศึกษาดูงานโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร	17	25.4
- จัดทำเอกสาร คู่มือการใช้หลักสูตรเพื่อให้บุคลากรได้ศึกษาค้นคว้า	15	22.4
2. การมีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอน		
- ไม่มีส่วนร่วม	153	73.9
- มีส่วนร่วม	54	26.1
ลักษณะการมีส่วนร่วมได้แก่ (n = 54)		
- ร่วมพิจารณาคุณสมบัติของครูผู้สอน	31	57.4
- เสนอแนวทางแก้ไขกรณีครูไปราชการ ป่วย ลา หรือขาดราชการ	18	33.3
- รวบรวมข้อมูลการสอนต่อผู้บริหารเพื่อความเหมาะสมในการสอนครั้งต่อไป	19	35.2
- จัดครูสอนแทนกรณีครูที่ขอลาป่วยและลา กิจ	1	1.8
3. การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร		
3.1 การจัดทำเอกสารหลักสูตร		
- ไม่ได้จัดทำ	63	30.4
- ได้จัดทำ	144	69.6
เอกสารที่ได้จัดทำได้แก่ (n = 144)		
- กำหนดการสอน	79	54.9
- แผนการสอน	141	97.9
- คู่มือประจำวิชาที่สอน	36	25.0
- ใบงาน ใบความรู้ บัตรคำ	126	87.5
- แบบฝึกหัดเสริมทักษะแก่นักเรียน	108	75.0

ตารางที่ 5 (ต่อ)

งานบริหารและบริการหลักสูตรของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
- หนังสือแบบเรียน	24	16.7
- หนังสืออ่านนอกเวลา	8	5.6
- เอกสารแนะนำการวัดและประเมินผล	13	9.0
3.2 การดำเนินการจัดทำสื่อการเรียนการสอน		
- ไม่ได้ดำเนินการ	13	6.3
- ได้ดำเนินการ	194	93.7
3.2.1 ลักษณะการจัดทำสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ (n = 194)		
- จัดทำสื่อให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น	66	34.0
- จัดทำสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	133	68.6
- จัดทำสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	140	72.2
- จัดทำสื่อการสอนชิ้นใหม่ เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู เอกสารประกอบกรเรียน เป็นต้น	84	43.3
3.2.2 สภาพสื่อการสอน เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนมีอยู่คือ (n = 207)		
- อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี และมีเพียงพอ	28	13.5
- อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี แต่ไม่เพียงพอ	106	51.2
- มีสภาพชำรุดทรุดโทรม แต่มีเพียงพอ	13	6.3
- มีสภาพชำรุดทรุดโทรม และไม่เพียงพอ	57	27.5
3.2.3 การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน		
- ไม่ใช้	4	1.9
- ใช้	203	98.1
ลักษณะที่ใช้ คือ (n = 203)		
- นาน ๆ จะใช้สักครั้ง	22	10.8
- ใช้ตามเท่าที่จะหามาได้	91	44.8
- ใช้บางเรื่องที่นักเรียนไม่เข้าใจ	72	35.5
- ใช้เป็นประจำทุกบทเรียน	56	27.6

ตารางที่ 5 (ต่อ)

งานบริหารและบริการหลักสูตรของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
การบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน		
1. การมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการใช้หลักสูตร		
- ไม่มีส่วนร่วม	126	60.9
- มีส่วนร่วม	81	39.1
1.1 มีส่วนร่วม โดยการ (n = 81)		
- เข้ามาชี้แจงข้อมูลเป็นครั้งคราว	14	17.3
- ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณางบประมาณ	22	27.2
- เสนองานหรือโครงการในหน้าที่ความรับผิดชอบ	70	86.4
- รายงานข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้บริหาร	15	18.5
1.2 การจัดสรรงบประมาณเพื่อการปฏิบัติงาน		
- ไม่เพียงพอ	139	67.1
- เพียงพอ	68	32.9
ลักษณะที่ไม่เพียงพอ ได้แก่ (n = 139)		
- ไม่สอดคล้องกับความต้องการ	58	41.7
- ไม่สอดคล้องกับจำนวนที่จ่ายจริง	43	30.9
- ไม่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ	18	12.9
- ไม่เป็นไปตามแผนหรือโครงการ	30	21.6
- ไม่พอกับจำนวนคนที่ปฏิบัติงาน	33	23.7
- ไม่สอดคล้องกับจำนวนวัน/ครั้งที่ปฏิบัติงาน	12	8.6
2. การมีส่วนร่วมในการจัดอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน		
- ไม่มีส่วนร่วม	73	35.3
- มีส่วนร่วม	134	64.7
ลักษณะการมีส่วนร่วมคือ (n = 134)		
- ร่วมวางแผนใช้อาคาร ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการต่าง ๆ	30	22.4
- จัดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	93	69.4

ตารางที่ 5 (ต่อ)

งานบริหารและบริการหลักสูตรของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
- จัดสภาพแวดล้อมบริเวณสถานศึกษาให้ร่มรื่น สะอาดและสวยงาม	70	52.2
- จัดมุมหรือศูนย์วิชาการในบริเวณโรงเรียนให้นักเรียนได้ศึกษาจาก สถานการณ์จริง	42	31.3
- จัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการในห้องเรียน	101	75.4
3. การใช้ห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้การสอน วิธีดำเนินการ ได้แก่ (n = 207)		
- ยืมหนังสือ สิ่งพิมพ์และสื่อต่าง ๆ มาสอนในห้องเรียน	107	51.7
- ให้นักเรียนเข้าไปค้นคว้าแล้วเขียนรายงานส่ง	146	70.5
- ให้นักเรียนเข้าไปค้นคว้าแล้วนำมารายงานปากเปล่า	66	31.88
- ให้นักเรียนเข้าไปค้นคว้าแล้วนำมาอภิปรายในชั้นเรียน	102	49.3
- ให้นักเรียนอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ต้องทำ รายงาน	73	35.3
4. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ		
- ไม่มีส่วนร่วม	87	42.0
- มีส่วนร่วม	120	58.0
มีส่วนร่วมโดยการ (n = 120)		
- บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	39	32.5
- บริการข้อมูลข่าวสาร เช่น การศึกษาหรืออาชีพ	42	35.0
- บริการให้คำปรึกษาด้านต่าง ๆ เพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้อง	93	77.5
- บริการจัดวางตัวบุคคล เช่น การวางแผนการเรียน การเลือกอาชีพ	24	20.0
- บริการติดตามและประเมินผล	16	13.0

จากตารางที่ 5 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับงานบริหารและบริการหลักสูตรของครูผู้สอน ปรากฏผล ดังนี้

ด้านงานเตรียมบุคลากร พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในงานเตรียมบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 67.6 และมีส่วนร่วมในการเตรียมบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 32.4 โดยครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการร่วมประชุมอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 62.7 รองลงมาคือ ร่วมเป็นคณะกรรมการเตรียมบุคลากรของโรงเรียน และศึกษาดูงานโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 29.9 และ 25.4 ตามลำดับ

ด้านการจัดครูเข้าสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอน คิดเป็นร้อยละ 73.9 และมีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอน คิดเป็นร้อยละ 26.1 โดยครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพิจารณาคุณสมบัติของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 57.4 รองลงมาคือ การรวบรวมข้อมูลการสอนต่อผู้บริหารเพื่อความเหมาะสมในการสอนครั้งต่อไป และเสนอแนวทางแก้ไขกรณีครูไปราชการ ป่วย ลา หรือ ขาดราชการ คิดเป็นร้อยละ 35.2 และ 33.3 ตามลำดับ

ด้านการบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร การจัดทำเอกสารหลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้จัดทำเอกสารหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 69.6 และไม่ได้จัดทำเอกสารหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 30.4 โดยครูส่วนใหญ่ได้จัดทำแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 97.9 รองลงมาคือ ใบบาง ใบความรู้ บัตรคำ และแบบฝึกหัดเสริมทักษะแก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 87.5 และ 75.0 ตามลำดับ

สำหรับการจัดทำสื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้ดำเนินการจัดทำสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 93.7 และไม่ได้ดำเนินการจัดทำสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 6.3 โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้จัดทำสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 72.2 รองลงมาคือ จัดทำสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และจัดทำสื่อการสอนชิ้นใหม่ เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู เอกสารประกอบการเรียน คิดเป็นร้อยละ 68.6 และ 43.3 ตามลำดับ

ส่วนสภาพสื่อการเรียนการสอน เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ของครูผู้สอนส่วนใหญ่จะพบว่าอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี แต่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมาคือ มีสภาพชำรุดทรุดโทรม และไม่เพียงพอ และอยู่ในสภาพใช้งานได้ดีและมีเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 27.5 และ 13.5 ตามลำดับ

สำหรับการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 98.1 และไม่ใช่สื่อประกอบการเรียนการสอนคิดเป็นร้อยละ 1.9 โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่จะใช้ตามเท่าที่จะหามาได้ คิดเป็นร้อยละ 44.8 รองลงมา คือ ใช้บางเรื่องที่นักเรียนไม่เข้าใจ และใช้เป็นประจำทุกบทเรียน คิดเป็นร้อยละ 35.5 และ 27.6 ตามลำดับ

ด้านการบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณโรงเรียนพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 60.9 และมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 39.1 โดยครูผู้สอนมีส่วนร่วมเสนองานหรือโครงการในหน้าที่ความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 86.4 รองลงมาคือ ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณางบประมาณและรายงานข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 27.2 และ 18.5 ตามลำดับ

ส่วนการจัดสรรงบประมาณเพื่อการปฏิบัติงาน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 67.1 และได้รับงบประมาณเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 32.9 ลักษณะที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ คือ ไม่สอดคล้องกับความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมาคือ ไม่สอดคล้องกับจำนวนที่จ่ายจริง และไม่พอกับจำนวนคนที่ปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 30.9 และ 23.7 ตามลำดับ

สำหรับการบริหารอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 64.7 และไม่มีส่วนร่วมในการจัดอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 35.3 โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการในห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.4 รองลงมาคือ จัดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดสภาพแวดล้อมบริเวณสถานศึกษาให้ร่มรื่น สะอาดและสวยงาม คิดเป็นร้อยละ 69.4 และ 52.2 ตามลำดับ

ส่วนงานห้องสมุด ในการใช้ห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ให้นักเรียนเข้าไปค้นคว้าแล้วเขียนรายงานส่ง คิดเป็นร้อยละ 70.5 รองลงมาคือ ยืมหนังสือ สิ่งพิมพ์ และสื่อต่าง ๆ มาสอนในห้องเรียน และให้นักเรียนเข้าไปค้นคว้าแล้วนำมาอภิปรายในชั้นเรียน คิดเป็นร้อยละ 51.7 และ 49.3 ตามลำดับ

สำหรับงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 58.0 และไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 42.0 โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมบริการให้คำปรึกษาด้านต่าง ๆ เพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 77.5 รองลงมาคือ บริการข้อมูลข่าวสาร เช่น การศึกษาหรืออาชีพ และบริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 35.0 และ 32.5 ตามลำดับ

2.2 ด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
1. การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ดำเนินการโดย (N=186)		
- กำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนได้ปฏิบัติ	120	64.5
- จัดสรรงบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์ให้	115	61.8
- ศึกษาดูงานโรงเรียนดีเด่นด้านการพัฒนาหลักสูตร	70	37.6
- ส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อด้านหลักสูตร	34	18.3
- จัดศูนย์พัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน	24	12.9
- จัดหาบุคลากรที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยสอน	2	1.1
2. การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอน ดำเนินการโดย (N=186)		
- โรงเรียนจัดตั้งคณะดำเนินงานโดยเฉพาะ	52	28.0
- เชิญศึกษานิเทศก์มาให้ความรู้	127	68.3
- ร่วมดำเนินการกับกลุ่มโรงเรียนหรือสหวิทยาเขต	105	56.5
- จัดสรรงบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์ให้	83	44.6
- มีการกำกับติดตามการจัดทำและการใช้แผนการสอนอย่างต่อเนื่อง	105	56.5
3. การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดำเนินการโดย (N = 186)		
- การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการและยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	169	90.9
- การส่งเสริมให้นำบุคลากรจากภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	80	43.0
- การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	98	52.7
- การจัดฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	105	56.5

ตารางที่ 6 (ต่อ)

งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 186)	
4. การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ดำเนินการโดย (N=186)		
- จัดส่งครูเข้ารับการอบรม ประชุมปฏิบัติการร่วมกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือสหวิทยาเขต	133	71.5
- จัดเอกสารและคู่มือต่าง ๆ ของกรมวิชาการให้ครูได้ศึกษา	113	60.8
- ให้ครูได้ไปศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบการวัดและประเมินผล	51	27.4
- มอบหมายให้ครูวิชาการชี้แจงทำความเข้าใจแก่ครูผู้สอน	107	57.5
- ติดตามกำกับกับการประเมินผลด้วยตนเอง	1	0.5

ตารางที่ 6 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนปรากฏผลดังนี้

ด้านการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่กำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนได้ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 64.5 รองลงมาคือ จัดสรรงบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์ให้ และศึกษาดูงานโรงเรียนดีเด่นด้านการพัฒนาหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 61.8 และ 37.6 ตามลำดับ

ด้านการจัดทำแผนการสอน ในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้จัดทำแผนการสอน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ดำเนินการโดยเชิญศึกษานิเทศก์มาให้ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 68.3 รองลงมาคือ ร่วมดำเนินการกับกลุ่มโรงเรียนหรือสหวิทยาเขต มีการกำกับติดตามการจัดทำและการใช้แผนการสอนอย่างต่อเนื่อง และจัดสรรงบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์ให้ คิดเป็นร้อยละ 56.5 และ 44.6 ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการ และยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คิดเป็นร้อยละ 90.9 รองลงมาคือ การจัดฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 56.5 และ 52.7 ตามลำดับ

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ดำเนินการโดยจัดส่งครูเข้ารับการอบรม ประชุมปฏิบัติการร่วมกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา หรือสหวิทยาเขต คิดเป็นร้อยละ 71.5 รองลงมาคือ จัดเอกสารและคู่มือต่าง ๆ ของกรมวิชาการให้ครูได้ศึกษา และมอบหมายให้ครูวิชาการชี้แจงทำความเข้าใจแก่ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 60.8 และ 57.5 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
1. การดำเนินการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น		
- ไม่ได้ดำเนินการ	129	62.3
- ได้ดำเนินการ	78	37.7
1.1 ดำเนินการปรับหลักสูตร โดยการ (n = 78)		
- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด และความต้องการของนักเรียน	55	70.5
- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น	23	29.5
- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรในท้องถิ่น	24	3.8
- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณของโรงเรียน	28	35.9
1.2 ลักษณะการปรับหลักสูตร ได้แก่ (n = 78)		
- ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมเสริม	51	65.4
- ปรับรายละเอียดของเนื้อหา	30	38.5
- จัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติมขึ้นใหม่	13	16.7
- ปรับปรุงหรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม	52	66.7
- จัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใหม่	23	29.5
1.3 การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น		
- ไม่มี	29	37.2
- มี	49	62.8
มีแนวทางดำเนินการคือ (n = 49)		
- ไปศึกษาและหาข้อมูลจากปราชญ์ชาวบ้านแล้วนำมาพัฒนาหลักสูตร	23	46.9
- นำเด็กไปศึกษาค้นคว้าจากปราชญ์ชาวบ้าน	19	38.8
- เชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากร	24	48.9
- เชิญปราชญ์ชาวบ้านมาร่วมจัดทำหลักสูตร	0	0

ตารางที่ 7 (ต่อ)

งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
1.4 การดำเนินการปรับหลักสูตรวิธีการจัดทำ ได้แก่ (n = 78)		
- ผู้สอนจัดทำเอง	33	42.3
- โรงเรียนจัดทำโดยมอบหมายให้แต่ละหมวดวิชาดำเนินการ	20	25.6
- กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจัดทำ	26	33.3
- สหวิทยาเขตจัดทำ	20	25.6
- หน่วยงานศึกษานิเทศก์จังหวัดจัดทำ	4	5.1
2. การจัดทำแผนการสอน		
- ไม่ได้จัดทำ	6	2.9
- ได้จัดทำ	201	97.1
2.1 วิธีจัดทำแผนการสอนก็คือ (n = 201)		
- ดำเนินการด้วยตนเอง	178	88.6
- ดัดแปลงแผนการสอนของโรงเรียนอื่นมาใช้ให้เหมาะสมกับโรงเรียน	61	30.3
- โรงเรียนจัดตั้งคณะทำงานขึ้นโดยเฉพาะ	4	2.0
- ดำเนินการร่วมกับครูผู้สอนในโรงเรียนอื่น	13	6.5
- ร่วมดำเนินการจัดทำกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา	22	10.9
2.2 การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรประกอบการจัดทำแผนการสอน		
- ไม่ได้ปฏิบัติ	29	14.4
- ปฏิบัติ	172	85.6
ลักษณะการปฏิบัติก็คือ (n = 172)		
- ศึกษาค้นคว้าแล้ววิเคราะห์ด้วยตนเอง	117	68.0
- กลุ่มโรงเรียนจัดทำให้แบบสำเร็จรูป	17	9.9
- ประชุมร่วมกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา	37	21.5
- ร่วมวิเคราะห์กับครูผู้สอนในหมวดวิชาเดียวกัน	50	29.1
- โรงเรียนจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ	29	16.9

ตารางที่ 7 (ต่อ)

งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
2.3 ช่วงเวลาการจัดทำแผนการสอน ได้แก่ (n = 201)		
- จัดทำเป็นรายวัน	27	13.4
- จัดทำเป็นรายสัปดาห์	47	23.4
- จัดทำเป็นรายเดือน	10	5.0
- จัดทำเป็นรายภาคเรียน	135	67.2
- จัดทำเป็นรายปี	8	4.0
3. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (n = 207)		
- มุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	151	72.9
- มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	143	69.1
- มุ่งให้ผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้	69	33.3
- เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน	100	48.3
3.1 การกำหนดแนวทางจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
- ไม่ได้กำหนด	14	6.8
- ได้กำหนด	193	93.2
ลักษณะสำคัญที่ได้กำหนด ได้แก่ (n = 193)		
- สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	173	89.6
- สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	143	74.1
- ตรงกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน	90	46.6
- ตรงกับความสามารถและความถนัดของครู	48	24.9
- เหมาะสมกับพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน	83	43.0
3.2 การใช้เทคนิควิธีสอน (n = 207)		
- การถ่ายทอดเนื้อหาโดยตรง	96	46.4
- การแบ่งกลุ่มเพื่อเรียนรู้	109	52.7
- การเรียนรู้เป็นรายบุคคล	46	22.2
- การทดลองปฏิบัติจริง	87	42.0
- การให้ค้นคว้าและแก้ปัญหาด้วยตนเอง	80	38.6
- ใช้หลาย ๆ วิธีตามความเหมาะสม	143	69.1

ตารางที่ 7 (ต่อ)

งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
4. แนวทางที่กำหนดในการวัดและประเมินผล (n = 207)		
- ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกำหนดเกณฑ์การประเมินผล	55	26.6
- ให้ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลการเรียนรู้ในภาคปฏิบัติ	70	33.8
- ให้ผู้เรียนประเมินผลกันเองในบางโอกาส	63	30.4
- ผู้สอนใช้การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์	130	62.8
- ผู้สอนใช้การประเมินผลแบบอิงกลุ่ม	67	32.4
- ผู้สอนประเมินผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	106	51.2
5. ในการวัดและประเมินผลด้านสำคัญที่ทำการประเมินก็คือ (n = 207)		
- ความรู้ ความจำและความเข้าใจ	144	69.5
- วิธีการ กระบวนการและขั้นตอน	93	44.9
- เจตคติและนิสัยการทำงาน	90	43.4
- การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	96	46.3
- ประเมินตามวัตถุประสงค์รายวิชา	144	69.5
6. วิธีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ได้แก่ (n = 207)		
- จัดทำโดยยึดเนื้อหาในแบบเรียน	106	51.2
- จัดทำโดยยึดจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชา	181	87.4
- จัดทำตามแนวการวัดผลของกรมวิชาการ	33	15.9
- จัดทำตามหนังสือคู่มือของสำนักพิมพ์เอกชน	20	9.7

ตารางที่ 7 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของครูผู้สอน ปรากฏผลดังนี้

ด้านการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้ดำเนินการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 62.3 และได้ดำเนินการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 37.7 โดยครูผู้สอนได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัดและความต้องการของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.5 รองลงมาคือรวบรวม

ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณของโรงเรียน และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 35.9 และ 30.8 ตามลำดับ

ส่วนลักษณะการปรับหลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้ดำเนินการโดยการปรับปรุงหรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมเสริม และปรับรายละเอียดของเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 65.4 และ 38.5 ตามลำดับ

สำหรับการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 62.8 และไม่มีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 37.2 โดยครูผู้สอนมีแนวทางดำเนินการคือ เชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากร คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมาคือ ไปศึกษาและหาข้อมูลจากปราชญ์ชาวบ้านแล้วนำมาพัฒนาหลักสูตร และนำเด็กไปศึกษาค้นคว้าจากปราชญ์ชาวบ้าน คิดเป็นร้อยละ 46.9 และ 38.8 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาวิธีการจัดทำหลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่จัดทำเอง คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมาคือกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจัดทำ และโรงเรียนจัดทำโดยมอบหมายให้แต่ละหมวดวิชาดำเนินการรวมทั้งสหวิทยาเขตจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 25.6 ตามลำดับ

ด้านการจัดทำแผนการสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้จัดทำแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 97.1 และไม่ได้จัดทำแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 2.9 โดยครูผู้สอนมีวิธีการจัดทำคือ ดำเนินการด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 88.6 รองลงมาคือ ดัดแปลงแผนการสอนของโรงเรียนอื่นมาใช้ให้เหมาะสมกับโรงเรียน และร่วมดำเนินการจัดทำกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.3 และ 10.9 ตามลำดับ

สำหรับการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรประกอบการจัดทำแผนการสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 85.6 และไม่ได้ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 14.4 โดยครูผู้สอนมีลักษณะการปฏิบัติคือ ศึกษาค้นคว้าแล้ววิเคราะห์ด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 68.0 รองลงมาคือ ร่วมวิเคราะห์กับครูผู้สอนในหมวดวิชาเดียวกัน และประชุมร่วมกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 29.1 และ 21.5 ตามลำดับ

ส่วนช่วงเวลาการจัดทำแผนการสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่จัดทำเป็นรายภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 67.2 รองลงมาคือ จัดทำเป็นรายสัปดาห์ และจัดทำเป็นรายวัน คิดเป็นร้อยละ 23.4 และ 13.3 ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น คิดเป็นร้อยละ 72.9 รองลงมาคือ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และเหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 69.1 และ 48.3 ตามลำดับ

สำหรับการกำหนดแนวทางจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้กำหนดแนวทางจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 93.2 และไม่ได้กำหนดแนวทางจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 6.8 โดยครูผู้สอนได้กำหนดลักษณะที่สำคัญคือ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 89.6 รองลงมาคือสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และตรงกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 74.1 และ 46.6 ตามลำดับ

ส่วนการใช้เทคนิควิธีสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้หลาย ๆ วิธีตามความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 69.1 รองลงมาคือ การแบ่งกลุ่มเพื่อเรียนรู้ และการถ่ายทอดเนื้อหาโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 52.7 และ 46.4 ตามลำดับ

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน แนวทางที่กำหนดในการวัดและประเมินผล พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 62.8 รองลงมาคือ ผู้สอนประเมินผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และให้ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลการเรียนในภาคปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 51.2 และ 33.8 ตามลำดับ

สำหรับด้านสำคัญที่ทำการประเมิน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่วัดและประเมินผลด้านความรู้ ความจำและความเข้าใจ และประเมินตามวัตถุประสงค์รายวิชา คิดเป็นร้อยละ 69.5 รองลงมาคือ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และวิธีการ กระบวนการและขั้นตอน คิดเป็นร้อยละ 46.3 และ 44.9 ตามลำดับ

ส่วนวิธีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่จัดทำโดยยึดจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชา คิดเป็นร้อยละ 87.4 รองลงมาคือ จัดทำโดยยึดเนื้อหาในแบบเรียน และจัดทำตามแนวการวัดผลของกรมวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 51.2 และ 15.9 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ตารางที่ 8 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
1. การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร ดำเนินการโดย (N = 186)		
- การจัดประชุมเพื่อหาแนวทางดำเนินการนิเทศติดตามผล	88	47.3
- การจัดทำแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการนิเทศ และติดตามผล	66	35.5
- การแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่นิเทศ และติดตามผล	75	40.3
- การเผยแพร่และแจ้งข่าวสารทางวิชาการให้ทราบอยู่เสมอ	97	52.2
- การจัดประชุมสัมมนาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน	72	38.7
- การนำข้อมูลจากการนิเทศ และติดตามผลมาปรับปรุงการสอนของครู	48	25.8
2. วิธีการนิเทศและติดตามผล กิจกรรมที่ใช้ได้แก่ (N = 186)		
- การให้คำปรึกษา	135	72.6
- การประชุมเชิงปฏิบัติการ	88	47.3
- การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	82	44.1
- การให้ศึกษาเอกสาร	105	56.5
- การศึกษานอกสถานที่	66	35.5
- การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	6	3.2
- การสาธิตการสอน	11	5.9
- การเยี่ยมชั้นเรียน	36	19.4
- การอบรมและสัมมนา	100	53.8
- การสนทนาทางวิชาการ	65	34.9
3. เครื่องมือที่ใช้ประกอบการนิเทศ ลักษณะที่ดำเนินการคือ (N = 186)		
- ผู้บริหารจัดทำแบบบันทึกการนิเทศขึ้นใช้เอง	39	21.0
- ผู้บริหารร่วมกับครูในโรงเรียนจัดทำขึ้น	91	48.9
- ใช้เครื่องมือประกอบการนิเทศจากหน่วยงานต้นสังกัด	39	21.0
- ใช้เครื่องมือประกอบการนิเทศตามตัวอย่างในเอกสารการนิเทศ	33	17.7

ตารางที่ 8 (ต่อ)

งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
4. การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรในโรงเรียน		
- ไม่ได้จัดตั้ง	63	33.9
- ได้จัดตั้ง	123	66.1
4.1 ศูนย์วิชาการที่จัดตั้ง ได้แก่ (N = 123)		
- ศูนย์ภาษาไทย	90	73.2
- ศูนย์ภาษาต่างประเทศ	76	61.8
- ศูนย์วิทยาศาสตร์	93	75.6
- ศูนย์คณิตศาสตร์	86	69.9
- ศูนย์สิ่งแวดล้อม	23	18.7
- ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา	52	42.3
- ศูนย์ศิลปศึกษา	62	50.4
- ศูนย์คอมพิวเตอร์	77	62.6
- พิพิธภัณฑ์การศึกษา	16	13.0
- ศูนย์สังคมศึกษา	9	7.3
- ศูนย์พลานามัย	6	4.9
- ศูนย์เคมี	1	0.8
- ศูนย์คหกรรม	1	0.8
- ศูนย์อุตสาหกรรม	2	1.6
4.2 ลักษณะกิจกรรมที่ศูนย์วิชาการดำเนินการ ได้แก่ (N = 123)		
- จัดประชุมอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการใช้หลักสูตร แก่ครูผู้สอน	55	44.7
- จัดหาวัสดุอุปกรณ์นวัตกรรมต่าง ๆ ให้ครูได้ทดลองใช้อย่างสม่ำเสมอ	69	56.1
- เผยแพร่นวัตกรรมหรือผลงานต่าง ๆ ของโรงเรียนสู่ชุมชน	41	33.3
- เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างโรงเรียนหรือบุคลากรในการแลกเปลี่ยน ความรู้และประสบการณ์เฉพาะด้าน	71	57.7
- จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์บริการครูและนักเรียน	1	0.8

จากตารางที่ 8 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรของผู้บริหาร
โรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

ด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ดำเนินการโดยการ
เผยแพร่และแจ้งข่าวสารทางวิชาการให้ทราบอยู่เสมอ คิดเป็นร้อยละ 52.2 รองลงมาคือ การจัดประชุม
เพื่อหาแนวทางดำเนินการนิเทศติดตามผล และการแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่นิเทศและติดตามผล
คิดเป็นร้อยละ 47.3 และ 40.3 ตามลำดับ

สำหรับวิธีการนิเทศและติดตามผล พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ดำเนินการโดยการให้คำปรึกษา
คิดเป็นร้อยละ 72.6 รองลงมาคือ การให้ศึกษาเอกสาร และการอบรมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 56.5
และ 53.8 ตามลำดับ

ส่วนลักษณะเครื่องมือที่ใช้ประกอบการนิเทศ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ร่วมกับครูในโรงเรียน
จัดทำขึ้น คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมาคือ ผู้บริหารจัดทำแบบบันทึกการนิเทศขึ้นใช้เอง รวมถึงใช้
เครื่องมือประกอบการนิเทศจากหน่วยงานต้นสังกัด และใช้เครื่องมือประกอบการนิเทศตามตัวอย่างใน
เอกสารการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 21.0 และ 17.7 ตามลำดับ

ด้านการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ในการจัดตั้งศูนย์วิชาการ
พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้จัดตั้งศูนย์วิชาการ คิดเป็นร้อยละ 66.1 และไม่ได้จัดตั้ง ศูนย์วิชาการ คิดเป็น
ร้อยละ 33.9 โดยผู้บริหารส่วนใหญ่ได้จัดตั้งศูนย์วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 75.6 รองลงมาคือ ศูนย์
ภาษาไทย และศูนย์คณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 73.2 และ 69.9 ตามลำดับ

สำหรับลักษณะกิจกรรมที่ศูนย์วิชาการดำเนินการ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่จัดเป็นศูนย์
ประสานงานระหว่างโรงเรียนหรือบุคลากรในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เฉพาะด้าน คิดเป็น
ร้อยละ 57.7 รองลงมาคือ จัดหาวัสดุอุปกรณ์นวัตกรรมต่าง ๆ ให้ครูได้ทดลองใช้อย่างสม่ำเสมอ และ
จัดประชุมอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การใช้หลักสูตรแก่ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ
56.1 และ 44.7 ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
1. การมีส่วนร่วมในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร		
- ไม่มีส่วนร่วม	159	76.8
- มีส่วนร่วม	48	23.2
ขั้นตอนที่มีส่วนร่วม ได้แก่ (n = 48)		
- การวางแผนการนิเทศ	23	47.9
- เลือกวิธีการนิเทศ	15	31.2
- จัดทำปฏิทินการนิเทศ	15	31.2
- ดำเนินการนิเทศ	25	52.0
- ประเมินผลการนิเทศ	12	25.0
2. การนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนการสอน ลักษณะที่ได้รับการนิเทศ		
ได้แก่ (n = 207)		
- การประชุมครู	114	68.7
- การเยี่ยมชั้นเรียน	43	25.9
- การตรวจสอบเอกสาร	81	48.8
- การสาธิตวิธีการสอน	16	9.6
- การให้คำปรึกษา	58	34.9
- การอบรม สัมมนา	101	60.8
- การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	45	27.1
- การไปทัศนศึกษานอกสถานที่	77	46.4

จากตารางที่ 9 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรของครูผู้สอน
ปรากฏผลดังนี้

ด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร การมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 76.8 และมีส่วนร่วมในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 23.2 โดยขั้นตอนที่ครูมีส่วนรวมคือ ดำเนินการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 52.0 รองลงมาคือ การวางแผนการนิเทศ และเลือกวิธีการนิเทศ จัดทำปฏิทินการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 47.9 และ 31.2 ตามลำดับ

สำหรับการนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนการสอน ลักษณะที่ได้รับการนิเทศ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้รับการนิเทศโดยการประชุมครู คิดเป็นร้อยละ 68.7 รองลงมาคือ การอบรม สัมมนา และการตรวจสอบเอกสาร คิดเป็นร้อยละ 60.8 และ 48.8 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี

3.1 ปัญหาการบริหารและบริการหลักสูตร

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านงานบริหารและบริการหลักสูตร

ปัญหาการบริหารและบริการหลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
1. ปัญหาการเตรียมบุคลากรเพื่อใช้หลักสูตร		
- ไม่ประสบปัญหา	57	30.6
- ประสบปัญหา	129	69.4
ปัญหาที่ประสบได้แก่ (N = 129)		
- ไม่มีนโยบายหรือแผนในการเตรียมบุคลากร	28	21.7
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	46	35.7
- ขาดงบประมาณในการเตรียมความพร้อม	94	72.9
- ขาดการประชุมอบรมเพื่อเตรียมความพร้อม	35	27.1
- ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ	15	19.4
- ขาดเอกสาร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเตรียมความพร้อม	62	48.1
- ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร	54	41.9
- ครอบบรมแล้วไม่นำความรู้มาปฏิบัติ	1	0.8
2. ปัญหาการจัดครูเข้าสอน		
- ไม่ประสบปัญหา	26	14.0
- ประสบปัญหา	160	86.0
ปัญหาที่ประสบได้แก่ (N = 160)		
- ครูผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ	141	88.1
- ครูสอนได้เฉพาะวิชาเอกหรือวิชาโท	41	25.6
- ครูมีภาระรับผิดชอบที่งานสอนและงานพิเศษมาก	138	86.3
- จัดครูเข้าสอนไม่ตรงกับความรู้ความสามารถหรือความถนัด	64	40.0
- มีตำแหน่งว่างแต่ไม่มีครูมาบรรจุ	12	7.5
- ขาดครูที่มีความรู้ความสามารถ	41	25.6
- มีครูส่วนหนึ่งไปราชการ	1	0.6

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารและบริการหลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
3. ปัญหาการจัดการเอกสารหลักสูตร		
- ไม่ประสบปัญหา	56	30.1
- ประสบปัญหา	130	69.9
ปัญหาที่ประสบได้แก่ (N = 130)		
- การจัดส่งเอกสารหลักสูตรไปยังโรงเรียนล่าช้า	48	36.9
- การจัดหาเอกสารหลักสูตรไม่สะดวกและล่าช้า	31	23.8
- งบประมาณที่จัดสรรให้มีไม่เพียงพอ	73	56.2
- ขาดการติดตามการใช้เอกสารหลักสูตรของครูผู้สอน	71	54.6
- เอกสารประกอบหลักสูตรมีจำนวนไม่เพียงพอ	82	63.1
4. ปัญหาการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอน		
- ไม่ประสบปัญหา	27	14.5
- ประสบปัญหา	159	85.5
ปัญหาที่ประสบได้แก่ (N = 159)		
- ขาดความรู้ความสามารถในการวางแผนผลิตและใช้สื่อ	77	48.4
- ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์จัดทำ	110	69.2
- ครูไม่ใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน	66	41.5
- วัสดุและสื่อการสอนประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอ	89	56.0
- ไม่มีระบบการจัดเก็บ บำรุงและซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน	43	27.0
- ไม่มีห้องสื่อเฉพาะที่จะให้บริการสื่อการเรียนการสอน	80	50.3
- สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ	89	56.0
- การจัดระบบบริการสื่อการสอนไม่มีประสิทธิภาพ	34	21.4

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารและบริการหลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
5. ปัญหาในการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้หลักสูตร		
- ไม่ประสบปัญหา	34	18.3
- ประสบปัญหา	152	81.7
ปัญหาที่ประสบได้แก่ (N = 152)		
- งบประมาณที่จัดสรรให้แต่ละฝ่ายมีไม่เพียงพอ	134	88.2
- มีขั้นตอนการอนุมัติมากเกินไปทำให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดความล่าช้า	47	30.9
- ขาดการประชุมชี้แจงการดำเนินงานงบประมาณ	30	19.7
- ขาดการติดตามควบคุมดูแลการใช้จ่ายงบประมาณ	41	27.0
6. ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน		
- ไม่ประสบปัญหา	31	16.7
- ประสบปัญหา	155	83.3
ปัญหาที่ประสบได้แก่ (N = 155)		
- ขาดการวางแผนใช้อาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน	33	21.3
- มีห้องเรียนและห้องปฏิบัติการน้อยเกินไป	112	72.3
- บริเวณโรงเรียนขาดการบำรุงดูแลรักษาเนื่องจากขาดแคลนน้ำและบุคลากร	50	23.2
- การจัดแผนการเรียนไม่สอดคล้องกับอาคารสถานที่ที่มีอยู่	22	14.2
- จำนวนนักเรียนไม่เหมาะสมกับขนาดของห้องเรียน	49	31.6
- ขาดงบประมาณในการตกแต่งอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน	118	76.1

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารและบริการหลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
7. ปัญหาการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้ห้องสมุด		
- ไม่ประสบปัญหา	35	18.8
- ประสบปัญหา	151	81.2
ปัญหาที่ประสบได้แก่ (N = 151)		
- ขาดอาคารสถานที่เพื่อจัดทำห้องสมุด	35	23.2
- ขาดหนังสือ สิ่งพิมพ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ	83	55.0
- ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านห้องสมุด	92	60.9
- ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุด	102	67.5
- ขาดความร่วมมือจากชุมชนในการปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุด	65	43.0
8. ปัญหาการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาและอาชีพ		
- ไม่ประสบปัญหา	48	25.8
- ประสบปัญหา	138	74.2
ปัญหาที่ประสบได้แก่ (N = 138)		
- นโยบายและแผนปฏิบัติเกี่ยวกับงานแนะแนวไม่ชัดเจน	36	26.1
- ขาดบุคลากรทางการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ	89	64.5
- ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแนะแนว	46	33.3
- ขาดงบประมาณดำเนินงานโครงการ	64	46.4
- การจัดบริการด้านต่าง ๆ ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	87	63.0
- บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของงานแนะแนว	33	23.9
- การจัดประชุมอบรมสัมมนาเกี่ยวกับงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ยังมีน้อย	70	50.7
- ขาดข้อมูลและสถานที่ในการจัดบริการแนะแนว	45	32.6

จากตารางที่ 10 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหามานบริหารและบริการหลักสูตรของผู้บริหาร
โรงเรียนปรากฏผลดังนี้

ปัญหาด้านการเตรียมบุคลากรเพื่อใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 69.4 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 30.6 สำหรับปัญหาที่ประสบคือ ขาดงบประมาณในการเตรียมความพร้อม คิดเป็นร้อยละ 72.9 รองลงมาคือ ขาดเอกสาร สื่อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเตรียมความพร้อม และครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 48.1 และ 41.9 ตามลำดับ

ปัญหาด้านการจัดครูเข้าสอน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 86.0 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 14.0 สำหรับปัญหาที่ประสบ คือ ครูผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 88.1 รองลงมา คือ ครูมีภาระรับผิดชอบทั้งงานสอนและงานพิเศษมาก และการจัดครูเข้าสอนไม่ตรงกับความรู้ความสามารถหรือความถนัด คิดเป็นร้อยละ 86.3 และ 40.0 ตามลำดับ

ด้านการบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร ปัญหาการจัดหาเอกสารหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 69.9 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 30.1 สำหรับปัญหาที่ประสบ คือ เอกสารประกอบหลักสูตรมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 63.1 รองลงมาคือ งบประมาณที่จัดสรรให้มีไม่เพียงพอ และขาดการติดตามการใช้เอกสารหลักสูตรของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 56.2 และ 54.6 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 85.5 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 14.5 สำหรับปัญหาที่ประสบคือ ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์จัดทำ คิดเป็นร้อยละ 69.2 รองลงมา คือ วัสดุและสื่อการเรียนการสอนประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอ สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ และไม่มีสื่อเฉพาะที่จะให้บริการสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 56.0 และ 50.3 ตามลำดับ

ด้านการบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน ปัญหาการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 81.7 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 18.3 สำหรับปัญหาที่ประสบ คือ งบประมาณที่จัดสรรให้แต่ละฝ่ายมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 88.2 รองลงมาคือ มีขั้นตอนอนุมัติมากเกินไปทำให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดความล่าช้า และขาดการติดตามควบคุมดูแลการใช้จ่ายงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 30.9 และ 27.0 ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 83.3 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 16.7 สำหรับปัญหาที่ประสบคือ ขาดงบประมาณในการตกแต่งอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 76.1 รองลงมาคือ มีห้องเรียนและห้องปฏิบัติการน้อยเกินไป และบริเวณโรงเรียนขาดการบำรุงดูแลรักษาเนื่องจากขาดแคลนน้ำและบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 72.3 และ 23.2 ตามลำดับ

ปัญหาการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้ห้องสมุด พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 81.2 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 18.8 สำหรับปัญหาที่ประสบคือขาด งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมาคือขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านห้องสมุด และขาดหนังสือ สิ่งพิมพ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ คิดเป็นร้อยละ 60.9 และ 55.0 ตามลำดับ

ปัญหาการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาและอาชีพ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 74.2 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 25.8 สำหรับปัญหาที่ประสบคือขาดบุคลากรทางการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 64.5 รองลงมาคือการจัดบริการด้านต่าง ๆ ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และการจัดประชุมอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพยังมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 63.0 และ 50.7 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในด้านงานบริหารและบริการหลักสูตร

ปัญหาการบริหารและบริการหลักสูตรของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
1. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการเตรียมบุคลากรเพื่อใช้หลักสูตร		
- ไม่ประสบปัญหา	83	40.1
- ประสบปัญหา	124	59.9
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (n = 124)		
- ขาดการเตรียมตัวอย่างมีระบบ	49	39.5
- ขาดโอกาสเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	77	62.1
- ขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการทางการศึกษา	55	44.4
- ขาดการวางแผนในการสรรหาบุคลากรภายนอกมาช่วยสอน	44	35.5
2. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอน		
- ไม่ประสบปัญหา	96	46.4
- ประสบปัญหา	111	53.6
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (n = 111)		
- สอนไม่ตรงกับวิชาเอกทำให้ขาดความเชื่อมั่นต่อการสอน	47	42.3
- ไม่มีส่วนร่วมพิจารณาในการจัดครูเข้าสอน	37	33.3
- การสอนไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากต้องหลายวิชา และหลายระดับชั้น	74	66.7
- ไม่มีข้อมูลของครูผู้สอนในกลุ่มวิชาเดียวกัน	13	11.7
3. ปัญหาในการจัดทำเอกสารหลักสูตร		
- ไม่ประสบปัญหา	76	36.7
- ประสบปัญหา	131	63.3
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (n = 131)		
- ขาดความรู้และความเข้าใจในการจัดทำ	57	43.5
- ขาดเอกสารตำราประกอบการค้นคว้าเพื่อการจัดทำ	66	50.4
- ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมในการจัดทำ	61	46.6
- ไม่มีเวลาจัดทำเพราะมีงานรับผิดชอบมาก	84	64.1
- ไม่ได้รับบริการด้านการพิมพ์และเผยแพร่	26	19.8
- ขาดความสนใจและเอาใจใส่จากผู้บริหาร	20	15.3

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ปัญหางานบริหารและบริการหลักสูตรของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
4. ปัญหาในการจัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอน		
- ไม่ประสบปัญหา	49	23.7
- ประสบปัญหา	158	76.3
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (n = 158)		
- วัสดุและสื่อมีสภาพชำรุดไม่เหมาะสมที่จะใช้งาน	52	32.9
- วัสดุและสื่อการสอนมีไม่เพียงพอ	103	65.1
- ขาดระบบการจัดเก็บ การรักษาและการบริการ	52	32.9
- ขาดความรู้ในการใช้สื่ออุปกรณ์ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ	78	49.4
- งบประมาณในการจัดซื้อไม่เพียงพอ	97	61.4
5. ปัญหาการใช้งบประมาณเพื่อการใช้หลักสูตร		
- ไม่ประสบปัญหา	68	32.9
- ประสบปัญหา	139	61.1
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (n = 139)		
- การใช้งบประมาณไม่เป็นไปตามแผนหรือโครงการ	61	43.9
- งบประมาณที่ได้รับยังไม่เพียงพอ	114	82.0
- ไม่มีเกณฑ์มาตรฐานในการใช้งบประมาณ	34	24.5
- ใช้งบประมาณไม่ทันเวลาตามที่ได้วางแผนไว้	33	23.7
6. ปัญหาการใช้อาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน		
- ไม่ประสบปัญหา	62	30.0
- ประสบปัญหา	145	70.0
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (n = 145)		
- จำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอ	91	62.8
- สภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้	89	61.3
- สภาพอาคารชำรุดทรุดโทรมไม่เหมาะกับการจัดกิจกรรม	31	21.3
- สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม เช่น มีเสียงรบกวน อากาศไม่ถ่ายเท และแสงสว่างไม่เพียงพอ	52	35.9
- ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการตกแต่งห้องเรียน	47	32.4

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารและบริการหลักสูตรของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
- ไม่มีห้องปฏิบัติการเฉพาะด้าน เช่น ห้องปฏิบัติการภาษา ห้องพระพุทธรศาสนา ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น	38	26.2
7. ปัญหาในการใช้ห้องสมุด		
- ไม่ประสบปัญหา	60	29.0
- ประสบปัญหา	147	71.0
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (n = 147)		
- หนังสือส่งเสริมความรู้สำหรับครูมีจำนวนน้อย	117	79.6
- ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการเข้าใช้บริการ	28	19.0
- ขาดการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ครูเข้ามาใช้ห้องสมุด	24	16.3
- ห้องสมุดคับแคบและมีบรรยากาศไม่เหมาะสม	35	23.8
- วิชาที่สอนมีความจำเป็นในการใช้ห้องสมุดน้อย	28	19.0
- ขาดแคลนหนังสืออ่านประกอบสำหรับเด็ก	48	32.6
- ขาดการวางแผนและเตรียมการสอนก่อนเข้าห้องสมุด	14	9.5
- หนังสือหรือสื่อทัศนวัสดุอุปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอแก่การให้บริการ	83	56.5
8. ปัญหาในการจัดบริการแนะแนว		
- ไม่ประสบปัญหา	103	49.8
- ประสบปัญหา	104	50.2
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (n = 104)		
- ขาดสถานที่ในการจัดบริการแนะแนว	26	25.0
- ขาดงบประมาณในการดำเนินการ	25	24.0
- ขาดข้อมูลในการจัดบริการแนะแนว	33	31.7
- ไม่มีเวลาทำหน้าที่แนะแนวอย่างเต็มที่	57	54.8
- ขาดความรู้ความเข้าใจด้านเทคนิคและการจัดกิจกรรม	54	51.9
- ขาดความสม่ำเสมอและความต่อเนื่อง	1	0.9

จากตารางที่ 11 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารและบริการหลักสูตรของครูผู้สอน
ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการเตรียมบุคลากรเพื่อใช้หลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่
ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 59.9 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 40.1 สำหรับปัญหาที่ประสบ
คือ ขาดโอกาสเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 62.1 รองลง
มาคือ ขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยากรทางการศึกษา และขาดการเตรียมตัวอย่างมีระบบ คิดเป็นร้อยละ
44.4 และ 39.5 ตามลำดับ

ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิด
เป็นร้อยละ 53.6 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 46.4 สำหรับปัญหาที่ประสบคือ การสอนไม่มี
ประสิทธิภาพ เนื่องจากต้องสอนหลายวิชาและหลายระดับชั้น คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ สอนไม่
ตรงกับวิชาเอกทำให้ขาดความเชื่อมั่นต่อการสอน และไม่มีส่วนร่วมพิจารณาในการจัดครูเข้าสอน คิดเป็น
ร้อยละ 42.3 และ 33.3 ตามลำดับ

ด้านการบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร ปัญหาการจัดทำเอกสารหลักสูตร พบว่า ครูส่วนใหญ่
ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 63.3 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 36.7 สำหรับปัญหาที่ประสบ
คือ ไม่มีเวลาจัดทำเพราะมีงานรับผิดชอบมาก คิดเป็นร้อยละ 64.1 รองลงมาคือ ขาดเอกสารตำรา
ประกอบการค้นคว้าเพื่อการจัดทำ และขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมในการจัดทำ คิดเป็นร้อย
ละ 50.4 และ 46.6 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการจัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิด
เป็นร้อยละ 76.3 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 23.7 สำหรับปัญหาที่ประสบคือ วัสดุและสื่อการ
สอนมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 65.1 รองลงมาคือ งบประมาณในการจัดซื้อไม่เพียงพอ และขาดความ
รู้ในการใช้สื่ออุปกรณ์ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ คิดเป็นร้อยละ 61.4 และ 49.4 ตามลำดับ

ด้านการบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน ปัญหาการใช้งบประมาณเพื่อการใช้หลักสูตร พบว่า
ครูผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 67.1 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 32.9
สำหรับปัญหาที่ประสบ คือ งบประมาณที่ได้รับยังไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 82.0 รองลงมาคือ การใช้
งบประมาณไม่เป็นไปตามแผนหรือโครงการ และไม่มีเกณฑ์มาตรฐานในการใช้งบประมาณ คิดเป็นร้อยละ
43.9 และ 24.5 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาการใช้อาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา
คิดเป็นร้อยละ 70.0 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 30.0 สำหรับปัญหาที่ประสบคือ จำนวนห้องเรียน
ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 62.8 รองลงมาคือ สภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม
ไม่เหมาะสม เช่น มีเสียงรบกวน อากาศไม่ถ่ายเทและแสงสว่างไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 61.3 และ
35.9 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาปัญหาการใช้ห้องสมุด พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 71.0 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 29.0 สำหรับปัญหาที่ประสบ คือ หนังสือเสริมความรู้สำหรับครูมีจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 79.6 รองลงมาคือ หนังสือหรือสื่อทัศนวัสดุอุปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอแก่การให้บริการ และขาดแคลนหนังสืออ่านประกอบสำหรับเด็ก คิดเป็นร้อยละ 56.5 และ 32.6 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการจัดการบริการแนะแนว พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 50.2 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 49.8 สำหรับปัญหาที่ประสบ คือ ไม่มีเวลาทำหน้าที่แนะแนวอย่างเต็มที่ คิดเป็นร้อยละ 54.8 รองลงมาคือ ขาดความรู้ความเข้าใจด้านเทคนิคและการจัดกิจกรรมและขาดข้อมูลในการจัดการบริการแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 51.9 และ 33.7 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 ปัญหางานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ปัญหางานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
1. ปัญหาการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น		
- ไม่ประสบปัญหา	38	20.4
- ประสบปัญหา	148	79.6
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (N = 148)		
- โรงเรียนขาดนโยบายที่ชัดเจนในการปฏิบัติ	46	31.1
- ขาดความร่วมมือจากวิทยากรหรือสถานประกอบการ	43	29.1
- ขาดเอกสารและข้อมูลในการจัดทำหลักสูตร	69	46.6
- ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	83	56.1
- ไม่มีสถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระในชุมชน	64	43.2
- ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำหลักสูตร	79	53.4
- ครูไม่ปรับแผนการสอนให้สอดคล้องกับท้องถิ่น	58	39.2
2. ปัญหาการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดทำแผนการสอนของครูผู้สอน		
- ไม่ประสบปัญหา	36	19.4
- ประสบปัญหา	150	80.6
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (N = 150)		
- ครูไม่สอนตามแผนการสอน	109	72.7
- ครูขาดความรู้ความเข้าใจวิธีดำเนินการ	50	33.3
- ครูไม่เห็นความสำคัญของแผนการสอน	75	50.0
- ขาดเอกสารประกอบการจัดทำแผนการสอน	64	42.7
- ขาดการกำกับติดตามการจัดทำและใช้แผนการสอน	79	52.7

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัญหาทางดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
3. ปัญหาการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
- ไม่ประสบปัญหา	39	21.0
- ประสบปัญหา	147	79.0
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (N = 147)		
- ขาดความรู้และทักษะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง	87	59.2
- ขาดการเตรียมก่อนทำการสอน	75	51.0
- ครูเคยชินกับการสอนแบบเก่าจึงไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง	85	57.8
- การประชุม อบรมและสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอนในแนวใหม่ ๆ ค่อนข้างน้อย	93	63.3
4. ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน		
- ไม่ประสบปัญหา	63	33.9
- ประสบปัญหา	123	66.1
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (N = 123)		
- ขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผลในแนวใหม่ ๆ	69	56.1
- โรงเรียนขาดคู่มือระเบียบและเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล	38	30.9
- เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลไม่มีมาตรฐานพอ	69	56.1
- ขาดงบประมาณในการส่งเสริมดำเนินการ	45	36.6
- ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองในการวัดและประเมินผล	50	40.7
- ขาดการติดตาม กำกับการวัดและประเมินผล	53	43.1
- ครูไม่แสวงหาทักษะใหม่ ๆ ในการวัดและประเมินผล	1	0.8

จากตารางที่ 12 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหางานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของ
ผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาด้านการสนับสนุน และส่งเสริมให้ครูผู้สอนปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของ
ท้องถิ่น พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 79.6 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อย
ละ 20.4 สำหรับปัญหาที่ประสบ คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ
รองลงมาคือ ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำหลักสูตร และขาดเอกสารข้อมูลในการจัดทำ
หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 53.4 และ 46.6 ตามลำดับ

ปัญหาด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดทำแผนการสอนของครูผู้สอน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่
ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 80.6 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 19.4 สำหรับปัญหาที่
ประสบ คือ ครูไม่สอนตามแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 72.7 รองลงมาคือ ขาดการกำกับ ติดตามการ
จัดทำและใช้แผนการสอน และครูไม่เห็นความสำคัญของแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 52.7 และ 50.0
ตามลำดับ

ปัญหาด้านการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่
ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 79.0 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 21.0 สำหรับปัญหาที่
ประสบคือ การประชุมอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอนในแนวใหม่ ๆ ก่อนข้างน้อย คิดเป็น
ร้อยละ 63.3 รองลงมาคือ ขาดความรู้และทักษะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
และครูเคยชินกับการสอนแบบเก่า จึงไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง คิดเป็นร้อยละ 59.2 และ 57.8 ตามลำดับ

ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา
คิดเป็นร้อยละ 66.1 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 33.9 สำหรับปัญหาที่ประสบคือ ยังขาด
ความรู้ความเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผลในแนวใหม่ ๆ เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินไม่มีมาตรฐาน
พอ คิดเป็นร้อยละ 56.1 รองลงมาคือ ขาดการติดตาม กำกับการวัดและประเมินผล และขาดงบประมาณ
ในการส่งเสริมดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 43.1 และ 36.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ปัญหางานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของครูผู้สอน	จำนวน (n = 207)	ร้อยละ
1. ปัญหาในการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น		
- ไม่ประสบปัญหา	89	43.0
- ประสบปัญหา	118	57.0
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (n = 118)		
- ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการ	73	61.9
- ไม่ได้รับการประชุมชี้แจง วิธีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น	53	44.9
- ขาดการสนับสนุน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินการ	61	51.7
- ประชาชนชาวบ้านและผู้ประกอบการไม่ให้ความร่วมมือ	12	10.2
- ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ไม่เห็นความสำคัญ	21	17.8
- ขาดข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น	58	49.2
2. ปัญหาในการจัดทำแผนการสอน		
- ไม่ประสบปัญหา	72	34.8
- ประสบปัญหา	135	65.2
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (n = 135)		
- ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน	42	31.1
- ไม่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารเท่าที่ควร	11	8.1
- ขาดเอกสารวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผนการสอน	39	28.9
- ไม่มีเวลาในการจัดทำแผนการสอนอย่างเพียงพอ	90	66.7
- ขาดการอบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคการเขียนแผนการสอน	56	41.5
- แผนการสอนไม่เป็นปัจจุบันเนื่องจากทำล่วงหน้า 1 เดือน	1	0.7
- เกิดความสับสนในการจัดทำเนื่องจากวิทยากรอบรมต่างกัน	1	0.7

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ปัญหางานดำเนินการเรียนการสอนของครูผู้สอน	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 207)	
3. ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
- ไม่ประสบปัญหา	53	25.6
- ประสบปัญหา	154	74.4
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (n = 154)		
- ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหาร	10	6.5
- มีกิจกรรมพิเศษมากทำให้เวลาจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่เพียงพอ	95	61.7
- ขาดแหล่งศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอน	60	39.0
- กิจกรรมที่จัดขึ้นไม่สนองจุดประสงค์ของหลักสูตร	11	7.1
- มีภาระการสอนหลายวิชาหลายระดับเกินไป	82	53.2
- ขาดการประสานงานระหว่างครูผู้สอนด้วยกัน	24	15.6
- ขาดทักษะการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	66	42.9
4. ปัญหาในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน		
- ไม่ประสบปัญหา	75	36.2
- ประสบปัญหา	132	63.8
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (n = 132)		
- ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการวัดผล เช่น การวิเคราะห์ข้อสอบ, แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น	69	52.3
- จำนวนจุดประสงค์ที่ต้องการวัดมีมากเกินไป	32	24.2
- ไม่สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างสม่ำเสมอ	54	40.9
- ไม่มีเวลาสร้างเครื่องมือและวิเคราะห์ข้อสอบ	69	52.3
- ขาดงบประมาณในการสร้างเครื่องมือวัดผล	25	18.9
- ขาดเอกสาร คู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล	30	22.7
- ขาดเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	29	22.0

จากตารางที่ 13 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหางานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของครูผู้สอน ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาด้านการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 67.0 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 43.0 สำหรับปัญหาที่ประสบคือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 61.9 รองลงมาคือ ขาดการสนับสนุน สื่อวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการ และขาดข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 51.7 และ 49.2 ตามลำดับ

ปัญหาด้านการจัดทำแผนการสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 65.2 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 34.8 สำหรับปัญหาที่ประสบคือ ไม่มีเวลาในการจัดทำแผนการสอนอย่างเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ ขาดการอบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคการเขียนแผนการสอนและขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 41.5 และ 31.1 ตามลำดับ

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 74.4 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 25.6 สำหรับปัญหาที่ประสบคือ มีกิจกรรมพิเศษมากทำให้เวลาจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 61.7 รองลงมาคือ มีภาระการสอนหลายวิชาหลายระดับเกินไป และขาดทักษะการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คิดเป็น ร้อยละ 53.2 และ 42.9 ตามลำดับ

ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า ผู้สอนครูส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 63.8 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 36.2 สำหรับปัญหาที่ประสบคือ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการวัดผล เช่น การวิเคราะห์ข้อสอบ แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น รวมทั้งไม่มีเวลาสร้างเครื่องมือและวิเคราะห์ข้อสอบ คิดเป็นร้อยละ 52.3 รองลงมา คือ ไม่สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างสม่ำเสมอ และจำนวนจุดประสงค์ที่ต้องการวัดมีมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 40.9 และ 24.2 ตามลำดับ

3.3 ปัญหางานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ตารางที่ 14 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ปัญหางานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรของผู้บริหาร	จำนวน (N = 186)	ร้อยละ
1. ปัญหาการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร		
- ไม่ประสบปัญหา	61	32.8
- ประสบปัญหา	125	67.2
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (N = 125)		
- ขาดการวางแผนการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ	82	65.6
- ขาดความรู้ความเข้าใจหลักการและวิธีการนิเทศภายในโรงเรียน	60	48.0
- ขาดเอกสาร เครื่องมือและวัสดุเพื่อการนิเทศ	49	39.2
- การใช้สื่อและกิจกรรมการนิเทศไม่เหมาะสม	30	24.0
- ขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานของครู	71	56.8
2. ปัญหาการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร		
- ไม่ประสบปัญหา	46	4.7
- ประสบปัญหา	140	75.3
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (N=140)		
- ขาดอาคารสถานที่เพื่อจัดตั้งศูนย์วิชาการของโรงเรียน	70	50.0
- ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการพัฒนาหลักสูตร	63	45.0
- ขาดแคลนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการปรับปรุงและพัฒนาศูนย์วิชาการ	115	82.1
- ขาดการประสานงานระหว่างศูนย์วิชาการด้วยกัน	53	37.9
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	36	25.7
- ไม่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานอื่น	31	22.1

จากตารางที่ 14 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาทางสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรของ
ผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหา
คิดเป็นร้อยละ 67.2 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 32.8 สำหรับปัญหาที่ประสบ คือ ขาดการ
วางแผนการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ คิดเป็นร้อยละ 65.6 รองลงมาคือ ขาด
การติดตามผลการปฏิบัติงานของครู และขาดความรู้ความเข้าใจหลักการและวิธีการนิเทศภายในโรงเรียน
คิดเป็นร้อยละ 56.8 และ 48.0 ตามลำดับ

ปัญหาด้านการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหาร
ส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 75.3 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 24.7 สำหรับปัญหา
ที่ประสบ คือ ขาดแคลนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการปรับปรุงและพัฒนาศูนย์วิชาการ คิดเป็นร้อยละ
82.1 รองลงมาคือ ขาดอาคารสถานที่เพื่อจัดตั้งศูนย์วิชาการของโรงเรียน และขาดบุคลากรที่มีความรู้
ความสามารถด้านการพัฒนาหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 50.0 และ 45.0 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ปัญหาทางสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรของครูผู้สอน	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 207)	
1. ปัญหาในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร		
- ไม่ประสบปัญหา	91	44.0
- ประสบปัญหา	116	56.0
ปัญหาที่ประสบ ได้แก่ (n = 116)		
- ขาดความรู้และทักษะในการนิเทศการเรียนการสอน	48	41.4
- ไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศภายในโรงเรียน	40	34.5
- ได้รับการนิเทศไม่ตรงตามที่ต้องการ	22	19.0
- ได้รับการนิเทศน้อยครั้ง วิธีการไม่น่าสนใจ	39	33.6
- ขาดความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการนิเทศแบบต่าง ๆ	50	43.1
- การกำหนดช่วงเวลาการนิเทศไม่เหมาะสม	17	14.7
- ขาดการติดตามและประเมินผลที่ต่อเนื่อง	50	43.1

จากตารางที่ 15 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาทางสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรของครูผู้สอน ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 56.0 และไม่ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 44.0 สำหรับปัญหาที่ประสบคือ ขาดความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการนิเทศแบบต่าง ๆ รวมทั้งขาดการติดตามและประเมินผลที่ต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 43.1 รองลงมาคือ ขาดความรู้และทักษะในการนิเทศการเรียนการสอน และไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.4 และ 34.5 ตามลำดับ